

про відсутність національної правової концепції розвитку галузі.

Висновки.

1. Існуюча схема правового оформлення роботи базових станцій мобільного зв'язку є досить складною й багаторівневою.

2. Регламентуючі документи є суперечливими.

3. Як спосіб вирішення проблеми пропонуємо підготувати новий варіант Закону України

«Про зв'язок», у якому повинен бути відбитий порядок регламентації й роботи базових станцій мобільного зв'язку.

Завданням подальших досліджень є розробка концепції нової редакції Закону України «Про зв'язок» і узгодження його положень із нормативно-правовими актами, виданими різними відомствами.

Література

1. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : закон України від 24 лют. 1994 р. № 4004-ХІІ // *Голос України*. – 1994. – 8 берез.

2. Положення про державний санітарно-епідеміологічний нагляд в Україні : постанова Кабінету Міністрів України від 22 черв. 1999 р. № 1109 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

3. Про затвердження порядку прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів у сфері телекомунікації : наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 27 лют. 2006 р. № 180, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 5 трав. 2006 р. № 520/12394 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

4. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України № 923 : постанова Кабінету Міністрів України від 20 трав. 2009 р. № 534 // *Офіційний вісник України*. – 2009. – № 80. – Ст. 2694.

5. Порядок прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів : постанова Кабінету Міністрів України від 8 жовт. 2008 р. № 923 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

6. Про затвердження державних санітарних правил і норм : наказ МОЗ України від 1 серп. 1996 р. № 239, зареєстрований Міністерством юстиції України 29 серп. 1996 р. № 488/1513 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

7. Про внесення змін до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань : наказ МОЗ України від 13 груд. 2006 р. № 828, зареєстрований Міністерством юстиції України 18 груд. 2006 р. № 1315/3189 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua>.

8. Мобільний зв'язок та здоров'я людини : інформ. бюл. – К. : МОЗ України ; Центр. сан.-епідеміол. станція, 2008. – 21 с.

Надійшла до редколегії 17.11.2009

Анотації

Розглянуто питання правового регулювання організації роботи базових станцій мобільного зв'язку. Сформульовано рекомендації щодо удосконалення чинного законодавства про зв'язок.

Рассмотрены вопросы правового регулирования организации работы базовых станций мобильной связи. Сформулированы рекомендации по усовершенствованию действующего законодательства о связи.

Problems of legal regulation concerning work organization of mobile connection basic stations are researched. Recommendations about improvement of legislation in force on connection are formulated.

УДК 347.133

А. В. ВОЛОДІН,

здобувач

Інституту економіко-правових досліджень НАН України

МИРОВА УГОДА: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ

Інститут неспроможності є важливою складовою держави з ринковою системою економіки. Виникнення даного елемента об'єктивно обумовлене результатом функціонування частини суб'єктів господарювання, які внаслідок різних причин починають відчувати труднощі майнового характеру. Сьогодні в Україні доволі активно формується нове законо-

давства про банкрутство. Новий Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 30 червня 1999 р. є прогресивним актом, який містить логічну систему понять [1]. Але існують і суттєві недоліки, зокрема недоліки правового регулювання механізмів запобігання банкрутству, в тому числі й мирової угоди. Проблемні

питання застосування мирової угоди доцільно вирішувати для потреб практики, починаючи з історико-правового аналізу даного поняття.

Мирова угода як вигідний економічний захід уникнення банкрутства боржника, відновлення його платоспроможності, врегулювання спорів із кредиторами, розглядалася в працях відомих та авторитетних дореволюційних вчених: С. В. Завадського, В. М. Свідерського, Л. Кассо, К. І. Малишева, О. М. Трайніна, Г. Ф. Шершеневича та ін. [2]. У радянські часи проблема мирової угоди стала центральною в наукових пошуках учених 1920–1930-х рр. та окремих учених сучасності, які зверталися до досвіду країн Заходу [3], після чого даний правовий інститут канув у лету у зв'язку зі скасуванням приватної власності, впровадженням адміністративно-командної системи, яка повністю усунула підприємництво, а відповідно звела нанівець можливість існування процедури банкрутства.

Другого дихання інститут банкрутства, а разом із ним інститут мирової угоди, отримали в сучасну добу у зв'язку із ламанням старих стереотипів управління економікою, появою нових форм господарювання, реформуванням господарського законодавства. Результатом теоретичних розвідок та генезису системи національного законодавства стало розширення відповідних правових норм про мирову угоду в Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (статей 1, 4, розділ IV), на що певною мірою вплинули положення ст. 50 Модельного закону міжпарламентської асамблеї держав – учасниць СНД про неспроможність (банкрутство) від 6 грудня 1997 р. [4]. У теоретичному аспекті слід виділити праці Р. Г. Афанасьєва, В. В. Джуни, А. Г. Бобкової, З. Ф. Татькової, Н. Г. Коломієць та ін. [5].

Актуальність теми наукової роботи обумовлена не тільки підживленням інтересів теоретиків, але і тим, що в сучасний період кількість випадків завершення проваджень у справі про неспроможність укладення мирової угоди доволі значна та має тенденції до зростання. Але процес ускладнюється нечіткістю та неузгодженістю окремих важливих питань, спірністю окремих тверджень. Тому комплексний науковий аналіз проблем, що стосуються укладення та реалізації мирової угоди набуває особливої значущості, а його результати можуть сприяти пошуку оптимальних концептуальних основ подальшого удо-

сконалення вітчизняного законодавства про банкрутство.

Інститут мирової угоди був включений до законодавства Російської імперії (до складу якої входила більшість території сучасної України) у XVIII ст. Впровадження інституту у правову систему стало результатом розвитку інституту банкрутства. Норми, присвячені йому, можна зустріти в Руській Правді Я. Мудрого [6], Уложенні про покарання 1649 р. (наприклад, ст. 210 р. X Уложення закріплювала ідею конкурсного процесу, закладену в ст. 69 Руської Правди, сутність якої полягала у конкуренції прав, викликаній неспроможністю боржника). Ці джерела містили також вказівки на необхідність розмежування конкурсного процесу (процедури, що вирішувала конкуренцію прав, викликану неспроможністю боржника) та іншого, схожого явища (конкуренції декількох заставних прав на одну річ, коли в одного кредитора була заставна записка, а в інших, крім того, і сам заклад, а тому сама конкуренція вирішувалася співмірним поділом).

Вексельний Статут 1729 р. зробив спробу дати визначення неспроможності в процесі вексельного обігу. Офіційна доктрина відштовхувалася від того, що в біржовій торгівлі виникає необхідність забезпечення платежів особою, що приймає вексель, а при відмові оплатити виникає необхідність вчинити протест. Статут виділив три ознаки неспроможності боржника: відсутність можливості зробити платіж; втрата майна; переховування самого боржника [7].

У 1740 р. було підготовлено проект Статуту про банкрутство, в якому початком конкурсного процесу визнавалася поява ознак банкрутства (відомості про це повинні були бути надані до органу, що порушував конкурсний процес), а кінцем – рішення у справі.

Виходячи із сутності та призначення мирової угоди, ми розглядаємо банкрутство, яке сталося внаслідок нещасного збігу обставин (банкрутство без вини боржника, коли боржник не міг запобігти наслідкам, діючи чесно та обережно) (статті 1, 2 Статуту). Вперше в Статуті 1740 р. були сформовані засади мирової угоди, сторонами якої ставали боржник та його «супротивники» – кредитори. На зміну даному Статуту у 1763 р. був розроблений проект Банкрутського Статуту, який уперше ввів на офіційному рівні поняття «мирова угода», яка могла укладатися за ініціативи кредиторів, що могли самостійно вирішити

питання про укладення мирової угоди без участі суду (ст. 5). Статут закріпив періоди укладення угоди: від настання фактичної неспроможності до вступу вимог у судове місце, період від вступу вимог у судове місце до публікації до відкриття конкурсу, період після відкриття конкурсу про розділ майна. Даний Статут так і не набув чинності [8].

За ініціативою Катерини II у 1768 р. з'явився новий проект Банкрутського Статуту, який включав параграфи 1923–201, присвячені мировій угоді, але переважно дублював положення попередніх. У цілому жоден із наведених проєктів не було перетворено на реально чинний акт.

Першим більш-менш систематизованим актом про мирову угоду в інституті банкрутства в Російській імперії (відповідно і в Україні) став Статут про банкрутів від 18 грудня 1800 р. [9]. Він поділяв неспроможність на торгову та неторгову, а також визнав 3 види банкрутств: нещасне, необережне, злісне – процес над якими міг бути закінчений укладанням мирової угоди. На його зміну 25 червня 1832 р. прийшов Статут «Про торгову неспроможність», який був чинним до 1917 р. та застосовувався виключно у випадках торгової неспроможності. У ньому зроблено акцент на процесуальному аспекті застосування мирової угоди і поставлено її у залежність не тільки від волі сторін, але і від стадії конкурсного процесу.

Угоди визнавалися недійсними, якщо вони були укладені всупереч інтересам інших кредиторів за шість місяців до відкриття неспроможності боржника (ст. 130).

Критичний аналіз конкурсного провадження кінця XIX ст. засвідчив, що, незважаючи на появу проєктів актів, присвячених провадженню, закон не зосереджував достатньої уваги на понятті мирової угоди, що призвело до певного отождолення її з цивільно-правовою угодою. Факт оголошення боржника неспроможним був основним критерієм розмежування мирової угоди та угоди цивільно-правової із схожим предметом регулювання.

Західне законодавство, поширене на західних землях України, було більш розробленим у досліджуваному аспекті. Воно визнавало право боржника внаслідок мирової угоди управляти та розпоряджатися своїм майном, хоча судові рішення могло обмежити сферу такого управління, наприклад, стосовно третіх осіб. Зі знищенням мирової угоди боржник втрачав право на знижки та розстрочки, які надавалися на підставі угоди. Німецький Конкурсний статут 1868 р.

припускав укладання мирової угоди на всіх етапах конкурсного провадження. Наслідком мирової угоди було повернення боржникові права вільного розпорядження майном, якщо тільки мирова угода не містила в собі певного обмеження в цьому плані. Невиконання мирової угоди не надавало кредиторам права вимагати її скасування [10].

Таким чином, наприкінці XIX ст. на території Східної України діяв комплекс нормативних актів, доповнений 1 липня 1868 р. Тимчасовими правилами про порядок провадження справ у судах про неспроможність, що лягли в основу торгової неспроможності в Росії. На той час західні території сучасної України, що перебували у складі Австро-Угорської імперії та Польщі, відчували вплив західного конкурсного права. При такому багатоманітті конкурсного законодавства наприкінці XIX ст. неодноразово поставало питання про створення нового конкурсного права, положення якого перебували б на рівні західноєвропейського права та відповідали б потребам торгівлі. Вітчизняне законодавство, на відміну від іноземного, обмежувало застосування мирової угоди, окреслюючи її призначення у відмові кредиторів від повного здійснення належних їм прав, поступаючи боржникові щодо обсягу вимог чи прав під час виконання зобов'язань. Вона надавала певні вигоди не тільки для боржника, відновлюючи його у правах, повертаючи йому свободу управління та розпорядження майном, але і всім кредиторам, у яких з'являлася можливість отримати часткове задоволення своїх інтересів, ніж у разі іншого рішення конкурсного процесу, коли втрачалася значна частина майна. На думку Г. Ф. Шершеневича, мирова угода в конкурсному процесі була договором, але відрізнялася від цивільно-правового мирового договору, в якому дві сторони усувають спірні відносини шляхом взаємних поступок та узгодження інтересів. При вчиненні конкурсної мирової угоди такого спору немає, а також немає взаємних поступок [11]. Окремі автори пропонували поділяти мирові угоди на мирові угоди, укладені боржником до оголошення його неспроможним, та мирові угоди, укладені після відкриття конкурсного провадження. Перша угода має значення договору за умов, що тим самим у кредиторів буде скасовано підставу для порушення конкурсного провадження. Мирова угода іншого виду має значення для порушення конкурсного провадження. Інакше кажучи,

така мирова угода має за мету запобігти конкурсному провадженню. Що стосується мирової угоди другого виду, то правовий механізм її укладання повинен визначатися судом [12].

У практиці конкурсного провадження кінця XIX ст. застосовувалася така схема мирової угоди: пропозиція боржника про укладання мирової угоди; розгляд пропозиції на загальному зборі кредиторів; прийняття мирової угоди із дотриманням встановлених умов; судове затвердження мирової угоди; закінчення конкурсного провадження шляхом реалізації мирової угоди.

Вітчизняна практика конкурсного провадження переважно не надавала пріоритет мировій угоді, явно «симпатизуючи» статусу неспроможного боржника, який повинен був зробити пропозицію кредиторам про укладання мирової угоди. В більшості випадків пропозиція мирової угоди не пов'язувалася з укладанням договору, як і не пов'язувалася з конкретним ініціатором – пропозиція про укладання мирової угоди могла бути зроблена не тільки неспроможним боржником, але і кожним із кредиторів. Більше того, вона могла бути запропонована стороннім – третьою особою. В цьому випадку така особа приймала на себе обов'язок задовольнити інтереси кредиторів замість боржника. Така структура відносин учасників та третіх осіб не суперечила ідеї мирової угоди за умов, що згода на неї була отримана від усіх кредиторів, а не від їх більшості. Разом із тим, слід зазначити, що незалежно від категорії особи, від якої виходила ініціатива, вчинення мирової угоди для її чинності було необхідно отримати згоду боржника. При цьому форма, в якій така згода могла бути виражена, чинним законодавством не визначалася, що викликало на практиці спірні ситуації.

Для набуття мировою угодою чинності вона повинна була бути затверджена судом. Ця процедура мала дві мети: забезпечити обов'язковість мирової угоди для всіх кредиторів та тієї меншості, яка була не згодна з рішенням зібрання; запобігти використанню мирової угоди особами, що не гідні довіри. Тим самим здійснювався нагляд за відповідністю мирової угоди вимогам чинного законодавства, а також за дотриманням інтересів всіх кредиторів. Суд був покликаний контролювати ситуацію, щоб мирова угода не була укладена за наявності ознак злісного банкрутства. Ще Уложення про покарання 1649 р. забороняло закінчувати

миром справу, в якій виявляються ознаки злочину, що підлягає переслідуванню незалежно від волі приватних осіб (статті 157, 1166).

Протягом першої половини XIX ст. законодавство про банкрутство продовжувало розвиватися. 18 листопада 1836 р. думкою Державної Ради «Про порядок заснування адміністрацій у справах про торгіву неспроможність» було введено новий інститут «адміністрацій у справах торгових». Цей інститут полегшував стан боржника, сприяв відновленню його платоспроможності [13]. Аміністрації створювалися над підприємствами, чий баланс перевищував 100 тис. руб. Іншою умовою їх створення була наявність біржі в місці знаходження боржника. Ініціаторами створення адміністрацій могли бути кредитори за їх клопотанням. Її діяльність могла бути припинена тільки на підставі відновлення платоспроможності підприємства або за заявою 2/3 кредиторів [14]. Для порушення справи про банкрутство вимагалось довести дійсність боргових зобов'язань та неможливість їх задоволення. Поширеним способом порушення справи про неспроможність було звернення до суду кредиторів після встановлення ними неможливості стягнення з рухомого майна за вимогою суду. Із введенням у 1921 р. нової економічної політики та розширенням торгового обігу нездатність власників приватних торговельних чи промислових підприємств виконувати прийняті на себе зобов'язання виявилася досить поширеним явищем, від якого стали страждати інтереси держави та суспільства. Цивільно-процесуальні норми того часу не містили яких-небудь вказівок судам про порядок провадження у справах про неспроможність, про наслідки оголошення особи неспроможною тощо.

Між тим у судовій практиці зафіксовано випадки неспроможності, не врегульовані нормативними актами радянської влади. Відсутність власного законодавства про банкрутство породила розмови про запозичення статутних норм старого режиму про неспроможність (зокрема Статуту 1832 р.) та її подолання, що спонукало Верховний Суд СРСР наголосити перед законодавчим органом про гостру необхідність видання особливого радянського закону з метою неприпущення ренесансу царських правових традицій [15].

Для радянського права питання про неспроможність стало особливо актуальним в епоху економічної кризи початку 1920-х рр.

Спеціального законодавства про банкрутство не існувало, а тому окремі питання ліквідації юридичних осіб вирішувалися за аналогією права із використанням норм дореволюційного конкурсного права. Чинні на той момент акти мали загальний характер і не могли детально та ефективно регулювати окремі сторони господарської діяльності. Одним із проектів союзного масштабу про неспроможність став розроблений Комітетом внутрішньої торгівлі Ради праці та Оборони СРСР, який закріпив правила ліквідації державних та кооперативних організацій, ініціативу порушення справи про неспроможність з боку кредиторів та боржників, можливість визнання неспроможним внаслідок нездатності оплати грошових вимог кредиторів. Відсутність спеціального закону про неспроможність у СРСР сприяла пошуку шляхів вирішення проблеми. Судові органи намагалися самостійно врегулювати відносини фактичного банкрутства, особливо у тих випадках, коли кредиторами були державні та кооперативні організації, створювали ліквідаційні комісії, контролювали їх діяльність, призначали строки заяви претензій кредиторами.

За дореволюційним законодавством право вимагати в суду оголошення особи неспроможною належало кредиторам та самому боржнику. Лише щодо кредитних установ відповідна вимога могла бути оголошена Міністерством фінансів СРСР. Увагу було акцентовано на перевазі у цивільних правовідносинах приватноправових начал, а роль суду в конкурсному провадженні мала допоміжний характер.

Інший підхід виявило радянське законодавство стосовно неспроможності. Суб'єктами процесу, крім кредиторів та боржника, були суд та прокуратура, а також той державний орган, до чієї компетенції належало регулювання тієї галузі народного господарства, у якій здійснював свою діяльність боржник. Для того, щоб при ліквідації не постраждали державні установи, працівники, держава рішуче обмежила застосування принципів диспозитивності та змагальності, для чого вимагалися ініціатива та активність суду, прокурора, відповідних державних органів, у веденні яких перебувало підприємство.

Застосування в цивільному обігу кінця 1920-х років інституту банкрутства в широкому діапазоні було неможливим через ліквідацію, скорочення внаслідок НЕПу приватного сектора економіки та розширення сфери адміністративно-командного управління народним господарством.

Радянський цивільний процес 60-70-х рр.

припускав застосування мирової угоди як однієї з підстав припинення провадження у справі в цивільному аспекті. Обходили мовчанням це питання Основи цивільного законодавства Союзу РСР та союзних республік від 8 грудня 1961 р. До початку 90-х рр. XX ст. розвиток інституту неспроможності в українському праві було призупинено.

З переходом України до нових механізмів господарювання та формуванням ринкової економіки суттєво змінилося ставлення законодавця до ситуацій, у яких боржник виявляється не спроможним виконувати свої зобов'язання перед кредиторами у повному обсязі. Першим офіційним документом, що відродив відносини, пов'язані з банкрутством, став Закон України від 14 травня 1992 р. «Про банкрутство» [16]. Цей закон передбачав комплекс процедур з виводу суб'єктів господарювання із стану неплатоспроможності, закріплював механізм прийняття рішень про визнання суб'єкта банкрутом, припускав конкурсний продаж майна підприємства – банкрута, його ліквідації, поверхово зупинявся на можливості укладення мирової угоди між боржником та кредитором. Оновлена редакція Закону від 30 червня 1999 р. стала віхою у відродженні інституту банкрутства в Україні, створила нову правову основу для примусової чи добровільної ліквідації неспроможного підприємства. Чинний Закон розглядає мирову угоду як самостійну процедуру, що могла б бути застосована до боржника поряд з ліквідаційними чи реорганізаційними процедурами.

Умови мирової угоди вироблялися на зібранні конкурсних кредиторів, яка вважалася прийнятною, якщо за її висновок висловилося не менше 2/3 конкурсних кредиторів. Мирова угода укладалася в письмовій формі, підписувалася боржником та кредитором, після чого підлягала затвердженню арбітражним (господарським) судом. Мирова угода виконувалася особами добровільно, чим відрізнялася від мирової угоди в цивільному провадженні.

Таким чином, особливості мирової угоди як підстави припинення провадження у справі про неспроможність боржника виявляє комплекс проблем, що стосуються недосконалості правової регламентації його виконання, визнання не дійсним. Законодавець повинен більш детально висвітлити процедуру укладення мирової угоди, розгляду її кредиторами та контролю за укладанням та виконанням, коригування норм, що регулюють питання розірвання мирової угоди, визнання її недійсною.

Література

1. Про відновлення платоспроможності боржника або визнанні його банкрутом : закон України від 30 черв. 1999 р. № 784 // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 42–43. – Ст. 378.
2. Завадский С. В. Кассационная практика по общеимперскому конкурсному праву и процессу / С. В. Завадский, В. Н. Свицерский. – СПб., 1913.
3. Бончковский А. Способы разрешения несостоятельности и наше право / А. Бончковский // Ежедельник советской юстиции. – 1924. – № 43.
4. Модельный закон о несостоятельности (банкротстве) : постановление Межпарламентской Ассамблеи государств-участников СНГ от 6 дек. 1997 г. № 10–15 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.rada.gov.ua>.
5. Афанасьев Р. Г. Проблемы правового регулирования банкротства за законодательством Украины : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.04 «Хозяйственное право и хозяйственный процесс» / Р. Г. Афанасьев. – Донецк, 2001. – 20 с.
6. Российское законодательство X–XX веков : в 9 т. Т. 1. Законодательство Древней Руси. – М. : Юрид. лит., 1984.
7. Российское законодательство X–XX веков : в 9 т. Т. 2. Законодательство периода образования и укрепления Русского централизованного государства. – М. : Юрид. лит., 1985.
8. Гольмстен А. Х. Исторический очерк русского конкурсного процесса / А. Х. Гольмстен. – СПб. : Тип. В. С. Балашева, 1888.
9. Экономическое (коммерческое) правосудие в России: Зарождение и развитие коммерческого правосудия (XII – XIX вв.) : в 4 т. Т. 1 / Г. Ю. Семигин, В. Ф. Яковлев ; отв. ред. Л. Н. Алисова. – М. : Мысль, 2004.
10. Чабан Ю. Історія становлення і розвитку інституту неспроможності (банкрутства) в Україні / Ю. Чабан // Юридична Україна. – 2004. – № 6.
11. Шершеневич Г. Ф. Учение о несостоятельности / Г. Ф. Шершеневич. – Казань, 1890.
12. Нефедьев Е. А. Судопроизводство торговое. Конкурсный процесс (из лекций заслуженного ординарного профессора Московского университета Е. А. Нефедьева) / Е. А. Нефедьев. – 3-е изд. – М., 1910.
13. Архипов И. В. Конкурсный процесс в системе торгового права России XIX века / И. В. Архипов // Правоведение. – 1999. – № 1. – С. 114–118.
14. Шершеневич Г. Ф. Курс торгового права. Торговый процесс. Конкурсный процесс / Г. Ф. Шершеневич. – М. : Бр. Башмаковы, 1912.
15. Энциклопедия государства и права. Т. 2 // [под. ред. П. Стучка]. – М. : Изд-во ком. акад., 1926.
16. Про банкрутство : закон України від 14 трав. 1992 р. № 2344-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 31. – Ст. 440.

Надійшла до редколегії 08.12.2009

Анотації

Досліджено сутність, ознаки мирової угоди як засіб запобігання банкрутству. Проаналізовано мирову угоду як економіко-правовий засіб уникнення банкрутств, що передбачався, зокрема, Банкрутським Статутом 1763 р., Статутом про банкрутів 1800 р., Статутом про торгіву неспроможність 1832 р. Наведено аналіз чинного законодавства про банкрутство з наведенням елементів мирової угоди. Запропоновано етапи розвитку законодавства про мирову угоду в контексті законодавства про банкрутство.

Исследована сутність, признаки мирового соглашения как способ предотвращения банкротства. Проанализировано мировое соглашение как экономико-правовое средство избежания банкротств, который предусматривался, в частности, Банкрутским Уставом 1763 г., Уставом о банкрутах 1800 г., Уставом о торговой несостоятельности 1832 г. Приведен анализ действующего законодательства о банкротстве с указанием элементом мирового соглашения. Предложены этапы развития законодательства о мировом соглашении в контексте законодательства о банкротстве.

The essence, features of lawsuit agreement as the way of bankruptcy prevention are researched. Lawsuit agreement as an economical and legal mean of bankruptcy prevention which was overseen by Bankruptcy Regulations dated 1763, Regulations on Bankrupts dated 1800, Regulations on Trade Insolvency dated 1832 is analyzed. Legislation in force on bankruptcy with references on lawsuit agreement elements is analyzed. Stages of legislation development on lawsuit agreement in the framework of legislation on bankruptcy are offered.